

VERKSAMHETSPLAN 2009 – 2010

FOLKBILDNINGSFÖRBUNDET

Fastställd av styrelsen den 9 december 2008

INLEDNING

Folkbildningsförbundet (FBF) är de nio studieförbundens intresseorganisation och dess viktigaste uppgift är att stärka folkbildningens position i samhället och förbättra villkoren för deras folkbildningsverksamhet. Detta sker bland annat genom att bedriva opinions- och lobbingsarbete och därmed påverka beslutsfattare, att utveckla frågor kring kvalitet och etik, att vara förhandlingspart och ingå gemensamma avtal samt att erbjuda studieförbunden en mötesplats för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

PRIORITERINGAR

2009 kan betecknas som "Europaåret". Valet till Europaparlamentet i juni och det svenska ordförandeskapet i EU under hösten är några viktiga händelser som påverkar Folkbildningsförbundets prioriteringar. En stor satsning är den europeiska konferensen kring aktivt medborgarskap som förbundet arrangerar tillsammans med EAEA i september 2009.

Verksamhetsplanen för 2009-2010 bygger på styrelsens prioriteringar

- Opinionsbildning och lobbning
 - Aktivt medborgarskap
 - Kulturutredningen
 - Momsfrågan
- Kvalitet och etik
- Förhandlingar och Avtal.

BAKGRUND

Folkbildningsförbundet är en av huvudmännen för Folkbildningsrådet, som har till uppgift att fördela statsbidraget till folkbildningen och följa upp dess användning.

Följande styrdokument ligger till grund för FBF:s verksamhets- och handlingsplan:

- Folkbildningsförbundets stadgar, *nya stadgar antas vid förbundsmötet 2009-04-23*
- Strategisk plan, *ersätts enligt styrelsens förslag med verksamhetsidé och övergripande verksamhetsmål*
- Tvåårig rambudget, *antas av förbundsmötet 2009-04-23*
- Etisk plattform, *antagen av Folkbildningsförbundets styrelse 2009§*
- Plattform för internationellt arbete, *antagen av folkbildningsförbundets styrelse 2007*
- Kommunikationsplattform, *antagen av Folkbildningsförbundets styrelse 2007*

INNEHÅLL:

1. Kommunikation

- 1.1 Omvärldsanalys
- 1.2 Kommunikationsplattform
- 1.3 Opinionsbildning och lobbning
- 1.4 Information
- 1.5 Nationell samverkan
- 1.6 Internationell samverkan
- 1.7 Intressebevakning

2. Kvalitets- och etikarbete

- 2.1 Kvalitets- och etikarbete
- 2.2 Kvalitetsarbetet
- 2.3 Etikarbete

3. Förhandlingar/avtal

- 3.1 Avtal

4. GUSTAV

- 4.1 Datasamverkan GUSTAV

5. Administrativt stöd

- 5.1 Administrativt stöd
- 5.2 Kulturprogrambidrag

6. Intern demokrati

- 6.1 Studieförbunden
- 6.2 Folkbildningsrådet
- 6.3 Länsbildningsförbunden

7. Utvärdering

- 7.1 Uppföljning
- 7.2 Utvärdering

Bilaga 1

Organisationsskiss Folkbildningsförbundet

1. KOMMUNIKATION

Syftet med Folkbildningsförbundets kommunikationsarbete är att öka insikten om studieförbundens betydelse i samhället och att via systematiska kontakter med beslutsfattare skapa goda förutsättningar för studieförbundens verksamhet.

Detta kräver välinformerade aktörer såväl internt som externt.

Det blir allt tydligare att beslut som påverkar studieförbundens villkor och ställning har en internationell dimension, särskilt gäller det beslut som fattas inom EU.

Folkbildningsförbundets kommunikationsarbete bedrivs därför på både nationell och internationell nivå.

1.1 Omvärldsanalys

Målet med Folkbildningsförbundets omvärldsanalys är att fånga upp och analysera förändringar i samhället.

- Bevaka media löpande
- Ta del av forskningsresultat, statistik, undersökningar och studier
- Fånga upp studieförbundsintern information, t.ex. via FBF:s nätverksgrupper
- Ta del av information från beslutsbefattande organ och andra externa aktörer
- Lunchseminarier/frukostmöten för studieförbunden kring omvärldsfrågor

1.2 Kommunikationsplattformen

Folkbildningsförbundet ska sträva efter att uppfylla målen i kommunikationsplattformen.

- Tillämpa kommunikationsplattformens användarmanual
- Mäta plattformens mål genom att:
 - göra egna attitydundersökningar
 - analysera Folkbildningsrådets statistik över anslagen
 - via Folkbildningsrådets deltagarundersökning följa upp huruvida deltagaren vet att arrangören är ett studieförbund och att hon/han deltar i folkbildningsverksamhet
- Genomföra en arbetskonferens med studieförbundens informationsansvariga under hösten 2010 i syfte att uppdatera kommunikationsplattformen

1.3 Opinionsbildning och lobbning

Målet med Folkbildningsförbundets opinionsarbete är att stärka och öka exponeringen av studieförbundens och Folkbildningsförbundets aktuella ställningstaganden.

Målet med Folkbildningsförbundets lobbingsarbete är att påverka politiska beslut så att de gynnar studieförbundens villkor och folkbildningens syften.

Aktivt medborgarskap

- Genomföra en folkbildningskonferens om aktivt EU-medborgarskap i Göteborg i september 2009 i samarbete med EAEA (enligt projektplan med separat budget)
- Lyfta fram centrala frågor i samband med Folkbildningsförbundets konferens om aktivt EU-medborgarskap
- Sprida resultaten av pilotprojekten ”Bron mellan folk och folkvalda”
- Arrangera seminarium i riksdagen och/eller EU-parlamentet som en uppföljning av konferensen om aktivt medborgarskap
- Bädla för ett kommande positivt beslut om ett EU-program för aktivt medborgarskap
- Föra fram studieförbundens värdegrund med utgångspunkt i kommunikationsplattformen inför valet till Europaparlamentet

Kulturutredningen

- Påverka utformningen av kulturutredningens betänkande och efterkommande politiska beslut samt lyfta fram studieförbundens gemensamma hållning

Folkbildningspolitiska arrangemang

- Arrangera en folkbildningspolitisk aktivitet i Almedalen
- Arrangera en gemensam träff med kultur- och utbildningsutskotten i samarbete med Folkbildningsrådet och Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation våren 2010

Medieutspel

- Uppmärksamma studieförbundens folkbildningsinitiativ på Bokmässan
- Opinionsbilda kring resultaten av Folkbildningsrådets kartläggning av utvecklingen av kommun- och landstingsbidragen
- Föra ut studieförbundens hållning i aktuella frågor
- Opinionsbilda kring Folkbildningsförbundets prioriterade områden

Löpande

- Producera och distribuera nyhetsbrevet Folkbildningsnytt till beslutfattare på nationell- och EU-nivå och till andra intressenter
- Knyta kontakter med journalister och opinionsbildare
- Underlätta för journalister att hitta relevant folkbildningsinformation
- Vidareutveckla beredskapen för att föra in folkbildningsperspektivet i debatten
- Ha beredskap för, och delta i, för studieförbunden angelägna hearingar, samråd etc. i beslutsfattande organ på nationell och EU-nivå
- Skapa och utveckla kontakter med företrädare för EU, regering, riksdag och de myndigheter som är betydelsefulla för studieförbundens verksamhet
- Förse riksdagsledamöter och europaparlamentariker med information och underlag

1.4 Information

Målet med Folkbildningsförbundets informationsarbete är att relevant information ska nå studieförbunden och att branschgemensamma frågor ska spridas till media, beslutsfattare och andra intressenter.

- Utveckla webbplatsen med ökad fokusering på våra huvudområden
- Utöka mängden information på engelska
- Producera och sprida FBF-nytt, vårt interna informationsbrev
- Formge och trycka FBF-dokument; verksamhetsberättels, cirkelledaravtal, strategisk plan, stadgar m.m.
- Uppdatera relevanta trycksaker
- Sköta förbundets trycksakslogistik
- Arbeta fram en kriskommunikationsplan för Folkbildningsförbundet

1.5 Nationell samverkan inom kommunikationsområdet

Målet med Folkbildningsförbundets samverkansarbete är att erbjuda studieförbund och länsbildningsförbund mötesplatser för erfarenhetsutbyte och utveckling av verksamheten.

- Samverka med studieförbund och länsbildningsförbund kring pilotprojekt under temat ”Aktivt medborgarskap”
- Samverkan med länsbildningsförbunden kring regionala utbildningar på temat mediehantering/etik 2009
- Samverkan med länsbildningsförbunden kring etik i musikkonferenser

1.6 Internationell samverkan

Syftet med internationell samverkan är att påverka politiska beslut på nationell och europeisk nivå så att de gynnar studieförbundens villkor och folkbildningens syften.

Målet är att samverka med andra aktörer för att skapa en nordisk respektive europeisk samsyn i frågor som rör folkbildningens roll i Norden respektive EU. Ett annat mål är att samordna och företräda studieförbunden i prioriterade frågor på internationell nivå.

- Delta i utformandet av EU-kommissionens plattform *Access to culture*, i samverkan med EAEA
- Påverka implementeringen av EU-kommissionens *Action Plan on Adult Learning* i samverkan med EAEA och Folkbildning Norden
- Synliggöra folkbildningen i den globala konferensen CONFINTEA VI i samverkan med Folkbildning Norden, EAEA och ICAE.
- Vara remissinstans till Nordiska Rådet och lobba gentemot Nordiska Ministerrådet och Nordiska Rådet
- Upprätthålla kontakten med NVL samt bidra till Nordensamarbetet
- Delta i nätverket Folkbildning Norden
- Delta i nordiska och nordisk/baltiska ordförande- och generalsekreterarmöten
- Delta som medlemmar i EAEA
- Delta som medlemmar i ICAE
- Delta i Nordinfogruppen

1.7 Intressebevakning

Syftet med Folkbildningsförbundets intressebevakning är att bevaka händelser som påverkar studieförbunden och studieförbundens arbetsförutsättningar.

Frågan om momsregler:

- Delta i och påverka arbetet med prioriterade frågor och särskilt beakta frågan om momsregler

2. KVALITETS- OCH ETIKARBETET ¹**2.1 Kvalitets- och etikarbetet**

Syftet med Folkbildningsförbundets insatser är att genom dialog och erfarenhetsutbyte vidareutveckla det studieförbundsgemensamma kvalitets- och etikarbetet och utifrån detta forma hållbara strategier och förhållningssätt internt och gentemot omvärlden.

Det övergripande målet är att stimulera studieförbundens kvalitetsutveckling i syfte att stärka allmänheten och deltagarnas förtroende för folkbildningen.

Avsikten är att under året samordna kvalitetsgruppens och etikdelegationens arbeten för att möjliggöra en eventuell sammanläggning av grupperna.

Konferenser

- Regionala konferenser för spridning av erfarenheter från projektet för genomlysningar ur lokalt perspektiv, Projekt Mittnorrland, och Kvalitetsgruppens arbete i samarbete med länsbildningsförbunden
- Regional konferens kring extern genomlysning i samarbete med länsbildningsförbundet
- Gemensam konferens med kvalitets- och etikfrågorna
- Medverkan på lokala/regionala etik- och kvalitetskonferenser, bland annat i samverkan med länsbildningsförbund

Lobbning

- Möte med Utbildningsdepartementet
- Möte med Sveriges Kommuner och Landsting

Löpande

- Vidareutveckla etik- och kvalitetssidorna på webbplatsen

2.2 Kvalitetsarbetet

Syftet är att erbjuda ett forum för erfarenhetsutbyte och utveckling av studieförbundens kvalitetsarbete. Det gemensamma arbetet ska bidra till utveckling av vart och ett av studieförbundens kvalitetsarbete.

¹ Etikfrågorna är en del av studieförbundens arbete med kvalitetsutveckling. Det studieförbundsgemensamma arbetet bedrivs inom Folkbildningsförbundets Etikdelegation respektive Kvalitetsgrupp. Det bedöms som viktigt att tills vidare bereda frågorna i separata fora, men samordna aktiviteterna där det är fördelaktigt.

Målet är att påverka Folkbildningsrådets sammanställning av den nationella kvalitetsredovisningen som bland annat ska spegla mångfalden och profilerna i studieförbundens verksamhet och utgå från deras förutsättningar.

Möten och konferenser

- Genomföra två till fyra kvalitetskonferenser för studieförbundens kvalitetsansvariga
- Genomföra ca fyra sammanträden

Kvalitetsutveckling/redovisning

- Påverka sammanställning, utformning av frågor, tolkning och analys av den nationella kvalitetsredovisningen

2.3 Etikarbetet

Syftet är att vidareutveckla det gemensamma etiska arbetet för att upprätthålla samhällets förtroende och att utifrån varje studieförbunds profil stärka studieförbundens ställning som anordnare av statsanslagsberättigad folkbildningsverksamhet.

Målet är att studieförbunden på alla nivåer tillämpar det etiska förhållningssätt som uttrycks i den etiska plattformen. Delmål är att ha utvecklat plattformen vad gäller förhållningssätt till och tolkningar av gällande förordningar, att ha flyttat fram positionerna inom de enskilda studieförbunden, branschen som helhet och gentemot stat, kommuner och landsting samt att ha utvecklat former som leder till ett för studieförbunden förtroendefullt samarbete.

Möten och konferenser

- Genomföra en planeringskonferens
- Möte/dialog med Infonet
- Medverka i nationell Etik i musik-konferens tillsammans med MusikNet
- Genomföra ca fyra sammanträden

Projekt Mittnorrland

- Upprätta och genomföra en aktivitetsplan för uppföljning av projektet för lokala genomlysningar, Projekt Mittnorrland. Samverkan med länsbildningsförbunden.
- Medverka i verkställandet av Infonets kommunikationsplan för Projekt Mittnorrland. Eventuellt i samverkan med länsbildningsförbund.

Löpande

- Avge yttranden på inkomna frågor och praktikfall
- Vidareutveckla kontakter med forskare på etikområdet
- Informera om delegationens arbete via webbplatsen, FBF-nytt och länsbildningsförbund
- Bevaka externa genomlysningar av studieförbund i samarbete med länsbildningsförbund
- Revidera den etiska plattformen

3. FÖRHANDLINGAR/AVTAL

3.1 Avtal

Syftet med Folkbildningsförbundets avtalsverksamhet är att träffa avtal som är gemensamma för alla studieförbund och som ger bättre villkor för alla och/eller förenklar studieförbundens verksamhet genom gemensamma förhandlingar och tillgång till kanslibaserad kompetens.

Målet är att kontinuerligt upprätthålla, utvärdera och utveckla ingångna avtal. Upprätthålla och utveckla kompetens på aktuella avtalsområden för att kunna tolka och vidmakthålla ingångna avtal. Tillhandahålla kompetens inom avtalsområdena för rådgivning och stöd till studieförbunden. Förhandla fram ett nytt Cirkelledaravtal 2010.

Avtalsområden:

- Huvudavtal mellan Folkbildningsförbundet och Lärarförbundet/Lärarnas Riksförbund och Handelsanställdas förbund
- Cirkelledaravtal (2007-2009) för cirkelledare mfl ledare/lärare i studieförbundens egen verksamhet
- Alecta/Collectum om pensionshantering för cirkelledare
- Bonus presskopia om kopiering för cirklar
- STIM om musik vid offentliga kulturarrangemang inom studieförbunden
- Konsumentombudsmannen om information om ångervecka m.m.
- Dustin om Microsoftlicenser för dataprogram i studieförbundsverksamhet

Avtalsfrågor

- Förbereda 2010 års förhandlingar om Cirkelledaravtalet, bl.a. genom framtagande och utvärdering av lönestatistik
- Förhandla administrativa rutiner kring ITP för cirkelledare med Collectum
- Årlig uppföljning av avtalet med Bonus och utdebitering av kopieringsersättning
- Årlig uppföljning av avtalet med Dustin/Microsoft
- Utredning av rutiner för rapportering och tolkning av avtalet med STIM
- Utveckling av rutinerna i tillämpningen av avtalet med KO
- Regelbundna kontakter med studieförbunden för uppföljning av eventuella problem i avtalstillämpningen i avtalen med STIM, Bonus, Dustin och KO
- Regelbundna kontakter med Gustav kring rapporterings- och informationsmöjligheter via Gustavsystemet

Förhandlingsdelegationen

- Partsgemensam arbetsgrupp för utvärdering och lönestatistik
- Partsgemensam arbetsgrupp för utvärdering av pensioner för cirkelledare
- Ta fram underlag och utredningar
- Mötesplanering, mötesservice och protokollskrivande

Studieförbunden

- Information, utbildning, rådgivning om och uppföljning av cirkelledaravtalet

- Arrangera konferenser för studieförbunden för erfarenhetsutbyte och tolkning av cirkelledaravtalet
- Bistå studieförbunden centralt med kompetens för tolkning av Cirkelledaravtalet samt därmed sammanhängande arbetsrätts- och avtalsfrågor
- Så långt som möjligt bistå studieförbunden centralt med kunskap och kompetens inom avtalsområdena och därmed sammanhängande frågor
- Vid behov förmedla kontakt mellan studieförbund och juridisk eller annan expertis inom området
- Vid behov ge information och rådgivning kring övriga avtal
- Vid behov sända ut "Avtalsinfo" till studieförbunden

4. GUSTAV ²

4.1 Datasamverkan GUSTAV

Syftet med datasamverkan är att vidareutveckla och förvalta det gemensamt framtagna datasystemet GUSTAV, för att därigenom främja verksamhetsutveckling samt minska sårbarheten i de datatekniska sammanhangen och hålla nere administrativa kostnader.

Målet är att tillhandahålla en plattform för funktionell och kostnadseffektiv teknik för registrering, fakturering, ekonomiunderlag, redovisning och statistik för studieförbunds cirkel- och arrangemangsverksamhet.

Datadelegationen fastställer mål och verksamhetsplan för dataverksamheten Gustav.

Utveckling:

- Vidareutveckla strategidokument för GUSTAV
- Leverera en ny version av systemet årligen

Löpande:

- Löpande arbete med att äga, förvalta och vidareutveckla studieförbundens gemensamma datasystem GUSTAV
- Samordna, bereda och genomföra möten med Datadelegationen
- Svara för support och utbildning av användare och studieförbundens egna utbildare och systemansvariga
- Producera systemdokumentation, användarmanualer och utbildningsmaterial
- Hålla regelbundna möten med studieförbundens GUSTAV-ansvariga
- Bevaka och följa utvecklingen inom dataområdet
- Tillsätta arbetsgrupper för utformning av specifikationer till systemets olika delar

² Datasystemet GUSTAV ägs och förvaltas av ABF, Bilda, SV, Medborgarskolan, SENSUS, Ibn Rushd och NBV genom Datadelegationen. Verksamheten GUSTAV ingår i Folkbildningsförbundets juridiska person och organisation men finansieras i särskild ordning med särredovisad ekonomi. Folkbildningsförbundets kansli tillhandahåller personal- och administrativa resurser samt sköter den ekonomiska redovisningen.

5. ADMINISTRATIVT STÖD

5.1 Administrativt stöd

Syftet med det administrativa stödet är att stödja och underlätta för verksamheten. Målet är att förenkla och effektivisera med bibehållen kvalitet samt erbjuda studieförbunden en neutral mötesplats

Administration

- Kontorsadministration såsom reception, telefonväxel, drift och underhåll av lokaler och maskiner
- Verksamhetsadministration såsom registervård, diaries, arkiv, konferensservice och praktiska arrangemang
- Ekonomiadministration och bokslut
- Personaladministration såsom arbetsmiljöfrågor, rekryteringsarbete, introduktion, lagar och avtalstillämpning. Kansliets samlade kompetens ska kontinuerligt utvecklas för att motsvara interna och externa behov

5.2 Kulturprogrambidrag³

Målet är att upprätthålla nivån på bidragets storlek, att upprätthålla dialog med Statens kulturråd om bidragets utveckling, att upprätthålla dialog med Länsbildningsförbunden om fördelningsprinciper samt administration och uppföljning av bidraget.

- Fastställa fördelningsprinciper, fördela, administrera, följa upp och redovisa kulturprogrambidraget tillsammans med länsbildningsförbunden

6. INTERN DEMOKRATI

6.1. Studieförbunden

Syftet är att genom en fungerande intern demokrati förverkliga målen för studieförbundens gemensamma organ Folkbildningsförbundet på ett sätt som gör att medlemmarna känner att de har inflytande och vill agera.

Intern demokrati:

- Revidera styrdokument inför förbundsmötet 2009.
- Bereda, administrera, genomföra och följa upp:
 - Förbundsmötet 2009
 - Ordförande- och rektorskonferenser 2009 och 2010
 - Styrelsen och Arbetsutskottets möten
 - Kvalitetsgruppen och Etikdelegationen
 - Förhandlingsdelegationen

³ I regleringsbrevet till Statens kulturråd har Folkbildningsförbundet och länsbildningsförbunden tilldelats myndighetsuppgiften att förmedla kulturprogrambidrag till föreläsningssällskap samt andra föreningar och organisationer som ej är medlemmar i studieförbund.

- Arbetskonferens med studieförbundens informationsansvariga 2010
- Träffar med nya styrelseledamöter, rektorer och länsbildningskonsulenter
- Delta i:
 - Rektorsnätverket
 - Datadelegationen
 - Förhandlingsdelegationen
 - Ekonominätverket
 - Informatörsnätverket
 - Websamarbete med länsbildningsförbund
 - Musikenätverket
 - Kulturnätverket
 - Internationella nätverket

6.2 Folkbildningsrådet

Syftet är att ta ansvar för Folkbildningsförbundets roll som en av de tre huvudmännen för Folkbildningsrådet genom att renodla och effektivisera samarbetet för att säkra ett långsiktigt samhällsstöd till studieförbunden

Möten och konferenser:

- Fortsatt arbete med att utveckla inflytandet i FBR samt implementering av förbundsmötets beslut april 2003 om samspel och rollfördelning mellan FBF och FBR
- Delta i medlemssamrådet årligen och eventuella förmöten inför detta
- Delta i den årliga styrelsekonferensen
- Träffar med FBR:s och RIO:s kansliledningar samt folkbildningens representant för SKL
- Följa arbetet i styrgruppen för folkbildningsnätet
- Kontakter med styrelseledamöter i FBR utsedda av FBF
- Utse ledamöter till FBR:s styr-, arbets- och beredningsgrupper
- Delta i FBR:s arbets- och beredningsgrupper
- Bistå i förankring av underlag/förslag från arbets- och beredningsgrupper
- Följa och bevaka viktigare frågor samt nya frågor i FBR:s verksamhet, exempelvis beredningsgruppen för fördelningsmodell av statsbidrag till studieförbunden

6.3 Länsbildningsförbunden

Syftet med Folkbildningsförbundets samverkan med länsbildningsförbunden är att öka slagkraften i det opinionsbildande och intressebevakande arbetet genom nyttjandet av samlad kompetens och erfarenheter.

Det övergripande målet är att i samarbete med länsbildningsförbunden stärka studieförbundens ställning i samhället genom omvärldsanalys, kommunikation och samverkan.

- Samverkanskonferenser för LBF:s förtroendevalda och konsulenter samt FBF:s styrelse hösten 2009 och 2010
- Samverkan i satsningar inom områdena kommunikation och etik/kvalitet

7. UTVÄRDERING

Syftet med utvärderingen är både att systematiskt följa upp och dokumentera samt att göra en kritisk bedömning av den utförda verksamheten i förhållande till formulerade mål.

Målet med uppföljning och utvärdering är att få nya insikter och kunskaper samt att förbättra och konstruktivt stötta den pågående verksamheten.

7.1 Uppföljningar

- Löpande uppföljning av uppsatta mål under året
- Särskilda uppföljningar utifrån plan av projektet ”Aktivt Medborgarskap” (2009)

7.2 Utvärderingar

- Utvärdering av konferensen ”Aktivt Medborgarskap” i Göteborg (2010)
- Utvärdering av folkbildningens modell för internationella påverkan (2010)